

Gäller för: Barnmorskemottagning och gynekologi

Giltig från: 2024-05-27

Innehållsansvar: Karin Jerhamre Sund, (karje1), Överläkare

Giltig till: 2026-05-27

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Maria Gjertsen, (marem2), Regionområdeschef

Uteslutande av graviditet ”med rimlig säkerhet”, Barnmorskemottagningar VGR

Förtydligande: Förutom för kvinnor gäller riktlinjen för andra personer som önskar utesluta egen graviditet.

Förändringar sedan föregående version

Numera regional riktlinje för barnmorskemottagningarna i VGR.

Graviditetstest

Graviditetstest som detekterar HCG i urinen vid en nivå på 20-25mIU/ml kan påvisa graviditet redan 7–10 dagar efter befruktning. Tidpunkten för ägglossning kan variera mellan olika kvinnor och även hos en och samma kvinna under olika cykler.

- Under en genomsnittlig menstruationscykel på 28 dagar sker ägglossning vanligen mellan dag 9–20. Det är alltså inte säkert att ägglossning sker dag 14.
- Efter spontan eller inducerad abort sker ägglossning oftast inom 2–3 veckor, men har även påvisats så tidigt som efter 8 dagar.
- Efter förlossning inträffar ovulation vanligtvis efter 1,5–3 månader hos icke ammande kvinnor, men kan i sällsynta fall ske redan efter 3 veckor.

Tidpunkten för befruktning är också svår att fastställa. Spermier kan nå tuban redan några minuter efter ejakulationen. Men spermier kan också, om miljön är gynnsam, kvarstanna i cervix i upp till fem dagar. Det

befruktade ägget vandrar sedan ned till uterus-kaviteten där implantation sker, oftast cirka en vecka efter befruktningen, tiden kan variera.

Graviditetstest kombineras med noggrann anamnes för att med rimlig säkerhet utesluta graviditet före start/insättning av preventivmedel.

När kan man med rimlig säkerhet utesluta graviditet?

Om kvinnan saknar symtom eller tecken på graviditet och uppfyller något av följande kriterier kan graviditet med rimlig säkerhet uteslutas. Graviditetstest behöver inte tas. Det kan dock vara svårt att minnas senaste mens och senaste samlaget. **Föreligger tveksamhet tas graviditetstest och uppföljning sker med graviditetstest efter några veckor.** Resultaten av båda testerna dokumenteras.

- Kvinnan har använt LARC (kopparspiral, hormonspiral eller p-stav) fram till besöksdatum
- Kvinnan har genomgått spontan eller inducerad abort för mindre än 7 dagar sen
- Kvinnan har fött barn för mindre än 4 veckor sedan
- Mindre än 7 dagar har gått sedan senaste normala mens (normal mängd mens på förväntad tid) börjat*
- Kvinnan har inte haft samlag sedan starten av senaste normala mens*

*Förutsätter att kvinnan har gott minne och inte själv är tveksam. I övriga fall ta graviditetstest enligt ovan.

Ansvar

Mödrahälsovårdsöverläkare ansvarar för innehållet i riktlinjen.

Områdeschefer och enhetschefer ansvarar för att riktlinjen implementeras och efterlevs.

Arbetsgrupp

Innehållsansvarig

Karin Jerhamre Sund, mödrahälsovårdsöverläkare, Centralt Mödrahälsovårdsteam (CMHV), Regionhälsan.

Innehållsgranskare

Anna Trollstad, mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Regionhälsan.

Anna-Karin Broman, mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV,
Regionhälsan.

Antje Johannsmeyer, mödrahälsovårdsöverläkare, CMHV, Regionhälsan.

Godkännare

Maria Gjertsen, regionområdeschef, barnmorskemottagningar och
gynekologi, Regionhälsan.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Barnmorskemottagning och gynekologi

Innehållsansvar: Karin Jerhamre Sund, (karje1), Överläkare

Granskad av: Anna Trollstad, (anntr1), Överläkare, Anna-Karin Broman, (annbr25), Överläkare, Antje Johannsmeyer, (antjo1), Överläkare

Godkänd av: Maria Gjertsen, (marem2), Regionområdeschef

Dokument-ID: RHS9927-391389789-110

Version: 3.0

Giltig från: 2024-05-27

Giltig till: 2026-05-27